VEEBRUAR 2018

Nr 2 (433) Tasuta

www.sakuvald.ee

Saku Sõnumid

Saku valla leht

EESTI

FOOKUSES:

Eesti 100 Saku vallas. Lk 2–3

Eesti juubelile pühendatud üritused valla hallatavates asutustes

Ilusat vabariigi aastapäeva!

Tähistame pidupäeva aktustega Kiisal ja Sakus, heiskame sünnipäeva hommikul vallamaja ees koos lipu!

Kirdalu-Kurtna-Kiisa teel algab remont. Lk

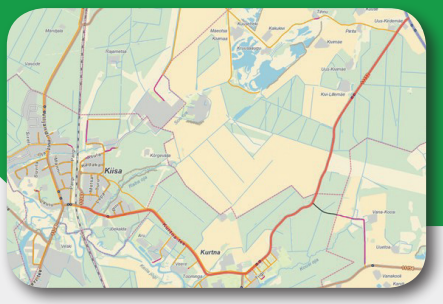

Hädaabinumber (kiirabi, pääste, politsei)	112
Saku valla abitelefon	1345
Perearsti nõuandeliin	1220
Piirkonnapolitseinik Vastuvõtuaeg N 10-12	612 4686
Noorsoopolitseinik	5855 7455
Volitatud loomaarst	504 1060

Samati piletihinnad tõusevad 10 senti

1. märtsist maksab Tallinn-Saku pilet 2.30 ja Tallinn-Aespa pilet 2.70. Hinnatõusu põhjus on ettevõtte väitel kütuse hinna tõus ja bussijuhtide palgasüsteemi muudatused. Samas kavandab Samat kasutusele võtta kuukaardi, millega sõitmine tuleb odavam kui kuu aega iga päev üksikpileteid ostes. Kuukaart võetakse kasutusele kevade jooksul.

Eesti riigi 100. sünnipäev
Saku vallas

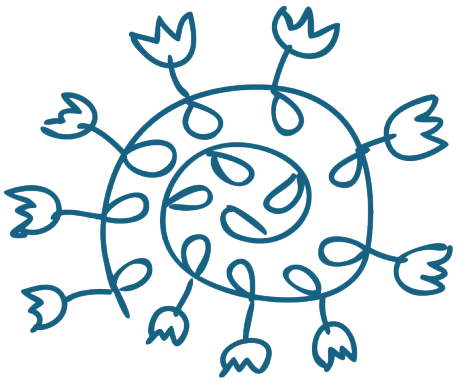

Kurtna Kool

Kurtna Koolis oli projekt „100 koolipäeva Eesti Vabariigi 100. sünnipäevani“, mis hõlmas kõiki kooli üritusi käesoleva õppeaasta algusest vabariigi aastapäeva aktuseni – kõik kooli ettevõtmised olid pühendatud Eesti juubelile. Need üritused olid spordipäev, meefestival, kontsert „Fagotist kortsuni“, õpetajate päev, ettelugemispäev, Jaapani nädalal, kodanikupäev, kooli sünnipäev, aabitsapidu, jõuluhommik, 1.-4. klasside suusaspordipäev ja sõbrapäeva *playback*. Vaadati tantsuetendust „Maailma loomas“, esineti jõulukontserdiga Kiisa rahvamajas, Hageri hooldekodus ja Ki-Ku-Ta-Ro eakate jõulupeol, jaanuaris astuti üles Saku pensionäride ühenduse Elukaar peol. Ka jaanuaris toimunud kabeturniir pühendati Eesti riigi sünnipäevale.

Oktoobrist veebruarini oli koolis fotokonkurss “Minu Eesti”, eesmärgiks oli saada vähemalt 100 õpilaste poolt pildistatud fotot. Žürii valis igal kuul parima pildi. Võitja selgub vabariigi aastapäevaks.

7. veebruaril korraldati ajalooõpetaja Sirje Piho juhendamisel ajarännak – kogu koolirahvas rändas tagasi 1918. aastasse Eesti Vabariigi iseseisvusmanifesti ettelugemise päeva.

Koolis korraldatakse mitmeosaline viktoriin, nn A ja O sari, mille kolm osa olid/on veebruaris.

23. veebruaril toimub kodumaa sünnipäeva auks konverents “100 aastat Eesti kooli”. Iga klass tutvustab üht aastakümmet, vaadatakse ajastut või kümnendit meenutavaid videoklippe, kuulatakse meenutusi.

Terve õppeaasta jooksul täieneb Kurtna Kooli kultuurikärg, kuhu lähevad üles kõikide õpilaste ja õpetajate kultuurisündmuste külastamised.

Lasteaed Päikesekild

21. veebruaril oli Päikesekillus etenduse „Eesti mets 100“ esmaettekanne, autor ja lavastaja on Anneli Kümnik, näitlejad lasteaia õpetajad.

23. veebruaril korraldatakse Saku Valla Majas Eesti Vabariigi juubelile pühendatud pidulik saalihommik. Veebruarikuus toimub projekt „100 pääsukest“, kevadeks on planeeritud Eesti mustrite projekt. Koostöös hoolekogu ja lastevanematega korraldatakse 10. mail heategevuspäev „Killuke head“. Kevadel avaldatakse õpperaamat „ Pargi ja mõisa lood“.

Juunikuus on Päikesekillu laulu- ja tantsupäev, sügisel saab vaadata näitust. „Eesti lapse 100 mänguasja“.

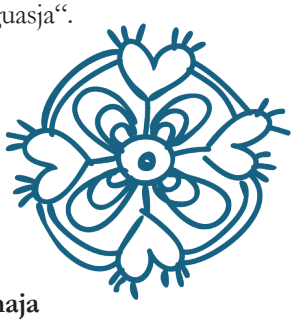

Kiisa Rahvamaja

Kiisa Rahvamaja taga avati 7. oktoobril 2017 kivipark, kus on Saku valla külade ja alevike maakivid, mõnel paar tükki, mõnel rohkem. Ettevõtte initsiaator oli MTÜ Kodukoht Kiisa, kes tegi koostööd valla külaseltsidega.

22. veebruaril 2018 toimub Eesti riigi sünnipäevale pühendatud aktus-tantsuõhtu.

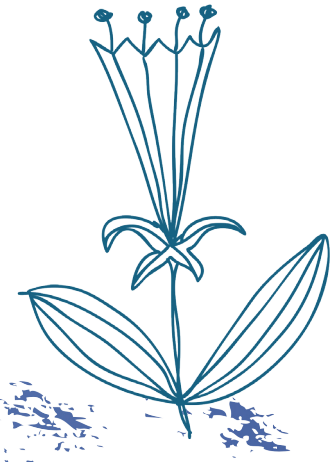

Lasteaed Terake

Terakeses on sünnipäevakuu. 5. veebruaril moodustati-meisterdati värvitud lumepallidest „EV 100“. 12. veebruaril käisid lasteaias Kaitseliidu tegevväelane ja kodutütred ning rääkisid isamaa kaitsmisest. 19. veebruaril avati näitus „Sinimustvalge“.

23. veebruaril tuleb stiilipäev, riietutakse sinimustvalgesse. Valmistatakse sünnipäevatorte ja tehakse nendest saalis näitus. Ning õpetajad esitavad lastele Andrus Kivirähu nukunäidendi „President Kinnas“.

Juubeliaastaks on planeeritud fotonäitus „Terakese 12 kuud“. Lapsed meisterdavad lipuvärvides seinavaiba, iga Terakese rühm istutab metsa puuistikud „Eesti terviseks“. Lasteaiaperel on kavatsus läbida Saku terviseteedel ratastel 100 kilomeetrit, plaanis on ka perede uisupäev. 24. mail on Saku vallamaja saalis Terakese kevadkontsert. Antakse välja lasteaia 10. teatritrallile pühendatud almanahh. Detsembrisse on planeeritud „250 naeratust Terakesele“ – jõulupuu ehitakse laste fotodega.

Eesti riigi sünnipäevaga on seotud üritused, mis kannavad pereväärtusi: emadepäev „Isamaa ilu hoieldes“, isadepäev „Ka isad räägivad ilusat emakeelt“, kevadine perede heakorrapäev lasteaia hoovides, heategevuslik päkapikukohvik „Mu koduke on tilluke“. Juubelile pühendatakse ka jalutuskäigud kodukohas, rongisõidud vallas ning Tallinna vanalinna ja muuseumide külastused.

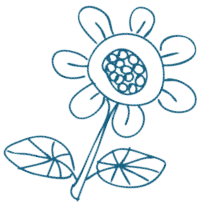

Saku Päevakeskus

Saku Päevakeskuses toimub 27. märtsil lapsevanematele koolitus „Mida saan mina lapsevanemana teha koduse mõnusa õhkkonna heaks? Efektiivse suhtlemise põhitõed ja vanemale vajalikud teadmised“. Koolitus on Eesti Pereteraapia Ühingu kingitus ja toimub programmi „100 tundi suhete heaks“ raames. Osalejate arv on piiratud, vajalik on eelregistreerimine.

Saku Muusikakool
Saku Muusikakoolis ühendatakse tänavu muusikapäev ja vabariigi juubel ehk Eesti riigi sünnipäeva ja muusikapäeva puhul toimub 1. oktoobril 2018 kell 18 Saku Muusikakooli kammersaalis tänukontsert, kus õpilased ja õpetajad mängivad (enamjaolt) pillidel, mis soetatud Eesti Vabariigi 100. sünnipäevaks ellu kutsutud projekti „Igal lapsel oma pill“ toel.

Saku Valla Noortekeskus
Saku Valla Noortekeskuses tähistatakse Eesti riigi sünnipäeva 23. veebruaril. 1. juunil korraldavad **Saku Huvikeskus** ja Saku Valla Noortekeskus Saku Valla Maja ümbruses lastekaitsepäeva kogupereürituse, kavas on erinevad atraktsioonid, teater, kontserdid. Esinevad lapsed, noored ja eakad, kaasa löövad Saku valla rahvatantsijad. Ka see üritus on pühendatud Eesti riigi 100. juubelile.

Saku Valla spordikeskus
Saku Valla Spordikeskus pühendab vabariigi aastapäevale 16.–22. aprilliks plaanitud südamenädala üritused. Juubelit tähistatakse ka 27. mail toimuva laste III mitmevõistlusega.

Kajamaa Kool
Kajamaa Koolis tähistatakse kodumaa juubelit sünnipäevanädalaga 19.-23. veebruaril. 19. veebruaril tegid õpilased ettekande Konstantin Pätsist, 20. veebruaril toimus interaktiivne Eesti Vabariigi teemaline mälumäng, 21. veebruaril esines Oru noorte rahvatantsu segarühm. 22. veebruaril sisustab **Saku Valla Noortekeskus** kaks 45minutilist tundi, teemaks ikka Eesti riik. Pidulik aktus-vastuvõtt on 23. veebruaril.

Saku Vallaraamatukogu
Saku Vallaraamatukogus oli 2017. aastal mitu Eesti Vabariigi juubeli raames korraldatud näitust: „Kaitsejõudude sümboolika“, embleemid M. Eiche kogudest; Evi Tuha organza-lillede näitus „Lilled vabariigi 100. sünnipäevaks”; Ivar Raigi ja Juhan Aare fotonäitus “Eestlased Kremlis. Eesti saadikud maailmapoliitikat tegemas” ning fotonäitus „EV 100 proloog: Eesti autonoomia sündis Peterburis“, autoriteks Jüri Trei ja Eesti Lipu Ühing.
Jaanuaris-veebruaris oli raamatukogus Arvo Iho fotonäitus „Pääsukese jälgedes“.
2018. aastal ühineb vallaraamatukogu projektiga “Kunst raamatukokku”. See on kogu Eestit hõlmav ettevõtmine, mille käigus noored vallutavad oma kunstiga üle 200 raamatukogu. Eesmärgiks on korraldada vähemalt tuhat näitust. Selleks kutsutakse 14–26aastasi kunstnikke kohaliku raamatukoguga, meie vallas Saku Vallaraamatukoguga, ühendust võtma. Oodatud on nii ühis- kui ka isikunäitused, teretulnud on igasugune looming traditsioonilisest maalikunstist kuni videoinstallatsioonide, *happening*'ide ja moekunstini.
Riigi 100. sünnipäeva ja Euroopa kultuuripärandiaasta puhul kogub vallaraamatukogu elanikelt mälestusi – projekti “100 Saku lugu. Saku vald ja tema inimesed“ raames oodatakse lugusid valla elanikest, ehitistest, sündmustest jne. Võib kirjutada, intervjuu teha, lindistada, pildistada, video filmida. Mälestusi oodatakse 20. oktoobrini. 100 põnevamat lugu köidetakse raamatuks.

Saku Gümnaasium
Saku Gümnaasiumis kaunistati koolimaja ja klassiruume, teemaks oli „Eesti Vabariik 100, sinimustvalge“ . 12. veebruaril oli klassidevaheline mälumäng “Eesti 100”. 16. veebruaril toimus *playback* teemal „Saku Gümnaasiumi *playback* Eesti 100“ .
22. veebruaril on koolitöötajate Eesti Vabariigi juubelile pühendatud aktus ja 23. veebruaril õpilaste kodumaa 100. sünnipäevale pühendatud aktus. Eesti riigi sünnipäevale on pühendatud ka „Teeme ära“ talgud 5. mail.

Saku Huvikeskus
2017. aastal osales Saku Huvikeskus Eesti riigi sünnipäeva raames toimunud Laste Vabariigi projektis. See oli ettevõtmiste sari, mille käigus nn elamustuur Laste Vabariik läbis maist septembrini kõik maakonnad, peatus 53 paigas, kus toimus 61 mängulist ja lõbusat päeva. Üks peatus oli 1. augustil Sakus. Klippi sellest üritusest võib vaadata aadressil http://menu.err.ee/617418/video-laste-vabariigis-valitseks-kuninganna-ja-lendaksid-haldjad.
Huvikeskus korraldab 23. veebruaril Eesti Vabariigi juubelile pühendatud kontsert-aktuse ja 24. veebruari varahommikul vallamaja ees piduliku lipuheiskamise. Naisansambel Sakutarid kingib Eesti riigile 100. sünnipäeva puhul ansambli juhendaja Urmi Sinisaare kirjutatud omaloomingulise laulu, mille esmaettekanne on lipuheiskamise tseremoonial.
Orkestri Saku Mandoliinid juht Joosep Sang kutsus ellu suurprojekti “100 mandoliini Eesti 100. sünnipäeval”, kus Saku orkestri kõrval osalevad enam-vähem kõik praegu aktiivsed mandoliinimängijad kogu Eestist, kokku üle 100 muusiku. Veebruaris toimusid ja toimuvad kontserdid Eesti Kontserdi neljas suures saalis – Estonia ja Vanemuise kontserdisaalis, Jõhvi ja Pärnu kontserdimajas. Saku publikut rõõmustatakse sama kavaga 1. juunil V Saku Mandoliinifestivali lõppkontserdil. Kava loodetakse ette kanda ka Viljandi Folgil. Päris iseseisva kavaga tulevad Saku Mandoliinid Saku Valla Maja lavale 27. mail. Siis kõlab kontsert “Mu kodu”, mis samuti pühendatud Eesti juubelile.
20. aprillil toimub Kurtnas rahvatantsukontsert, 20. mail segakoori Tuljak ja Patika segakoori ühiskontsert „Meie küla laulud“.

TUNNUSTUS

Eesti riigi 100. sünnipäeval saavad Saku valla tänukirja järgmised isikud:

KAIRE LOONURM – tulemusliku töö eest klassijuhataja ja klassiõpetajana Saku Gümnaasiumis

SIRJE ÕUNROOS – pikaaegse tulemusliku töö eest Saku Gümnaasiumis

ANNA KIKKAS – pikaaegse tulemusliku töö eest keemiaõpetaja ja klassijuhatajana Saku Gümnaasiumis

TAIVI ÕIGUS – tulemusliku töö eest inglise keele õpetaja, klassijuhataja ja ainekomisjoni esimehena Saku Gümnaasiumis

ANNELI KÜMNIK – näitemängude läbiviimise, aktiivõppe edendamise ja laste süvendatud mängulise tundekasvatuse eest

ANNELI KOEMETS – kasvu- ja õpikeskkonna loomise ning meeliarendava projektiõppe rakendamise eest

KATRI TOMPSON – tulemusliku ja aktiivse töö eest Kurtna Kooli hoolekogu esimehena

ALARI VOLF – pikaaegse tegevuse eest noorte muusikalise eneseväljendamise arendamisel

MAGNE MØLSTER – pikaaegse ja pühendunud tegevuse eest laste- ning noortetöö korraldamisel

RAUL LAUGEN – pikaaegse ja pühendunud tegevuse eest Saku Huvikeskuses kultuuritöö korraldamisel

MERJU HIIR – pikaaegse linetantsuliikumise edendamise eest Sakus

LEMBIT JÕELEHT – pikaaegse ja pühendunud vabatahtliku töö eest Saku pensionäride ühenduses Elukaar

ANNELY-THEA HÄGGBLOM – pikaaegse ennetustöö läbiviimise eest MTÜ Saku Priitahtlikud Pritsimehed liikmena

NEEME NIKKER – pikaaegse kohusetundliku töö eest MTÜ-s Saku Priitahtlikud Pritsimehed

LAURI MATZEN – pikaaegse kohusetundliku töö eest MTÜ-s Saku Priitahtlikud Pritsimehed

KRISTINA TENNOKESE – pikaaegse tulemusliku tantsulise liikumise edendamise eest Sakus vallas

AVELY RIIEL – pikaaegse ja kohusetundliku töö eest jalgrattatreenerina Saku Valla Spordikeskuses

VILLU SUSI – pühendunud vabatahtliku töö eest Kiisa Noortekeskuses

ELISABET RAIG – Saku Noortekeskuse töös aktiivse osalemise ja valla esindamise eest

RIINA VIIRA – tulemusliku töö eest klassiõpetaja, klassijuhataja ja õpiabi õpetajana Saku Gümnaasiumis

KÄTLIN MURRE – olulise panuse eest Saku valla noorte õiguskuulekuse tagamisel

MARKO RAHU – tulemusliku töö eest abipolitseinikuna Saku vallas

Saku vald tunnustab

Eesti 100. sünnipäeval oma parimaid

Saku valla kuldmärgi saab
Eda Esperk.

Saku valla hõbemärgi saavad
Kaire Põld
Priit Grünberg
Tiiu Rõuk
Virko Kolks

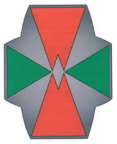

Saku valla ettevõtlusauhind
Saku Korterid OÜ

Saku valla vapimärgi saavad
Hanno Tamm
Jaak Tiirmaa
Sille Kevvai
Anneli Sulin

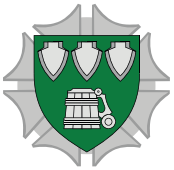

Aasta tegu 2017
Kohvik Ukas

Liina Hendrikson ja Katrin Virula said Harjumaa Kultuurkapitali aastapreemia

Harjumaa Kultuurkapital jagas jaanuaris aastapreemiaid. Preemiaga tunnustatakse loome- ja spordiinimesi, kes pühenduvad erialasele tegevusele niivõrd, et avaldavad mõju oma valdkonna arengule. 2017. aasta preemiatest kaks tulid Saku valda, autasustatud on Liina Hendrikson ja Katrin Virula.

Saku Huvikeskuse juhataja Liina Hendrikson sai preemia kultuuritöö edendamise eest Saku vallas. Ennekõike hinnati seda, et Liina on aastaid toetanud laulu- ja tantsupäevade korraldamist ja rahvakultuuriüritusi. Huvikeskuse juhataja ise väidab, et peab rahvakultuuri toetamist enda missiooniks.

Katrin Virulat tunnustati pikaajalise vibuspordi populariseerimise ja tulemusliku treeneritöö eest. Katrin on Kajamaa spordiklubi asutaja ja juht. Tema õpilased on edukad vibusportlased, Katrin ise aga mitmekordne pikkvibu laskmise maailma ja Euroopa meister.

Tunnustatuid auhinnati 18. jaanuaril pidulikul üritusel Tallinna Linnateatris.

INNA MIKLI

Kursuseõed Viljandi Kultuurikoolist, Liina Hendrikson (vasakul) ja Katrin Virula.

Armastuskiri Eestile

„… aga täna ei tõmmanud see teda. Millekski haruldaseks oleks tahtnud ta tänast päeva tarvitada.“ (“Tähtis päev”, A.H.Tammsaare)

Mida suurem tähtpäev ja ümmargusem juubel, seda vähem teame, kuidas olla. Paremad toidud ja kaunid riided küll, aga see kõik peaks ju olema vaid kontekst millegi olulisema jaoks, mis argipäevas jääb kõlamata. Karjapoisi päev lõppes kurvalt. Aga mis on siis eriline? Oma armsale Eestile ei hakka me ju juubelil rääkima tänavavalgustusest või silumist ootavast teelõigust.

Ehk on tõelise peomeeleolu leidmisel abi tõdemusest: kõige olulisemad asjad ei ole keerulised. Need ootavad defineerimise asemel austamist ja selgitamise asemel armastamist. Häälitsused, mida teeme oma lapsega mürades või kallimaga koos olles, ei pea olema mõeldud kõigile. Meie ei pea seletama, mida siis tunneme ja miks nõnda igatseme. Oleme õnnelikud, kui meil on oma armsa Eestiga sarnane intiimne suhe. Südames toimuv pole kellegi teise asi, küll aga tuleb see kindlasti armsamale välja öelda. Nagu armastuse lõppemiseks pole vaja teha midagi, küll aga selle hoidmiseks, nii vajame riigi ja rahva jaoks erilisi päevi ja nende rituaale. Muidugi on sarnaselt olulistele inimsuhetele meil ka riigiga see teine pool, avalik ja kodanikukohustustega seotud. Ja lipu heiskamine on siin sama oluline rituaal kui kallimale lillede kinkimine.

Kui kord piduriie seljas, siis ütleme oma armsamale mõned komplimendid, enesestmõistetavad ja lihtsad, mis liiga harva on sõnadeks saanud.

Armas Eesti, sul on kaunis lipp

Olen olümpiamängude ajal näinud koos lehvimas palju erinevaid lippe, aga silm otsib ikka enda oma. Mõnel rahval tundub lipp kandvat vallutaja antud sümboleid ning teisel suureks ja hirmuäratavaks olemise soovi. Ma ei mõista päriselt neid ideaale, mida peaks sümboliseerima punane, ega oskaks rõõmustada lipul kollase üle. Aga sinimustvalge on oma, ma näen seda isegi siis, kui läheduses pole ühtki lipumasti. Eriti võimsalt ilmuvad su värvid ilusal ja pisut pilvisel talvepäeval, kui sula on metsaviiru lumest puhtaks ja sügavmustaks muutnud, kui loojangu eelne kargus paneb valge lume selle all sädelema ning kõige kohal kõrgub sinine taevakumm. Armas Eesti, sa oled oma lipu ju silmapiiri küljest lõiganud! Ma näen seda kodust lahkudes tagasi vaadates ja isegi kaugel võõrsil, teiste lippude vahel kodu poole igatsedes.

Tunnistan, et ma pole alati osanud ega viitsinud sinu aadet kõrgel hoida. Vahel olen su poole lausa selja seisnud ja mõne korra lipu all marssides ka mutta plärtsatanud. Aga senini olen õnneks alati tõustes sinu lippu lehvimas näinud ja teadnud, et keegi on seni hoidnud me aadet ja ilu puhtana. Tean, selle lipu all on lahingusse joostud ja vabadust võites elu antud, aga seda on ka lihtsalt heisata unustatud. Olen seda tribüünil lehvitades ja „Eesti! Eesti!“ hüüdes mitmel korral lausa häälest ilma jäänud. Võib-olla tuleb mulgi selle lipu all raskemaks katsumuseks valmis olla, mõne asja jaoks ei ole aeg veel käes. Aga ma tahan sulle täna öelda, et meie jaoks ei saa siin maailmas olla sobivamat, ilusamat ja armsamat lippu – meie silmapiiri küljest lõigatud plagu.

Armas Eesti, sul on ilus keel

Kas sa ise tead, et maailma 7000 keele hulgast vaikib igal aastal poolsada ja et üle poolte olemasolevate keelte viimased kõnelejad elavad minu kaasaegsetena? Mõtle, et ainult viis protsenti kõigist maailma keeltest saavad oma püsimiseks toetuda enam kui miljonile kõnelejale. Kuule, aga siis on ju koguni 95 protsenti maailma keeltest sinust väiksemad! Armas Eesti, oma keele kaudu oled sa meie rahva tõstnud maailma absoluutsesse eliiti. Oled teinud eestlastest suure ja elujõulise rahva.

Loodan, et su keele tervis on ikka hea? Tead, haridus on meie rahva jaoks püha ja me kutsume koolimaju oma templiteks, haridustempliteks, ja nimetame õpetajat maa soolaks. Ma pean sulle tunnistama, et ka mulle on vahel meeldinud võõraste sõnadega eputada ja kaugel viibides olen mõnes teises keeles mõtlemagi hakanud. Tegelikult ei taha ma meie emakeelt teistega võrrelda, ema me ju ei vali ilu ja tarkuse järgi. Kuulsin, et kunagi peeti võistlust, kus sa said kõigi maailma keelte seas teise koha. Ilmselt oli kohtunike seas mõni lätlane või soomlane. Minu jaoks oled sa esimene.

Armas Eesti, sul on vägev rahvas

Kas tõesti on mu esivanemad elanud siin maal juba nii palju tuhandeid aastaid, et meie hõime saab nimetada Euroopa põlisrahvaiks? Ja meie pärand, need mustrid ja laulud, kõik lood ja loitsud äratavad aukartust.

Mul on küsimus: kas sinu inimesed olid vanasti ka vahel kurjad ja kadedad? Mõne puhul mõtlen, et nii hulle vist mujal küll olla ei saa. Noh, see suur et, eks ma olen ise ka vahel pahasti öelnud ja … tegelikult isegi mitu korda. Ma olen kuulnud, et tõeliselt haiget saavad teha ainult kõige lähedasemad. Kas see tähendab, et nad ongi mulle lähedased, eestlased? Tead, tegelikult on minu rahva seas ikka päris toredaid ja tarku inimesi ka. Kui ma mõtlema hakkan, siis kõige suuremat rõõmu olen tundnud just kordadel, kui mõni meie teadlane või sportlane või muusik on maailmas tähelepanu äratanud. Isegi, kui nad on mulle täiesti võõrad inimesed, on hirmus uhke tunne. Kas see tähendabki, et mul pole sellest rahvast pääsu, et paremat pole mõtet otsida? Tegelikult on mul sellest kõigest tohutult hea meel.

Ela ja õitse veel kaua, armas Eesti!

Tanel Ots

Pidulaud meie kõige väiksemate juures Päikesekillu lasteaias. Foto SS

Vallavalitsuse istungid

23. jaanuari istungil
Anti osaline kasutusluba üksikelamule Jälgimäe külas Vidriku tee 15 kinnistul.

Nõustuti maavara kaevandamise loa muutmise taotlusega ja sellega seotud korralduse eelnõuga „Talteri liivakarjääri maavara kaevandamise loa KMIN-02 muutmine ja keskkonnamõju hindamise algatamata jätmine".

Kooskõlastati kavandatava puurkaevu ja soojussüsteemi puuraukude asukoht Jälgimäe külas Nõmme kinnistul.

Kooskõlastati kavandatavate soojussüsteemi puuraukude asukoht Saku alevikus Pähklimetsa tee 31 kinnistul.

Määrati Männiku külas asuva katastriüksuse Allika jagamise tulemusel moodustatavate katastriüksuste koha-aadressid ja sihtotstarbed.

30. jaanuari istungil
Kehtestati 10. märtsil 2018 Saku Valla Majas toimuva naistepäevapeo pileti hind: eelmüügist ostmisel 7 eurot ja naistepäevapeo õhtul kohapeal ostmisel 10 eurot.

Kooskõlastati kavandatava puurkaevu asukoht Tänassilma külas Labori kinnistul.

Kobraste arvukuse piiramiseks anti MTÜ-le Harju Jahindusklubi Saku Jahiselts luba kobraste jälitamiseks, püüdmiseks, tabamiseks ja surmamiseks kuni 01.02.2019 Saku alevikus Vääna jõe ääres Saku vallale kuuluval Tallinna maantee Vääna jõe silla ja Tallinna ringtee vahelisel maal.

6. veebruari istungil
Tegutsedes AS Saku Maja üldkoosolekuna, valiti AS Saku Maja 2017., 2018. ja 2019. aasta majandusaasta aruande audiitorettevõtjaks Audiitorbüroo ELSS AS.
20 isikule otsustati anda Saku valla tänukiri.

Kehtestati Saku Valla Spordikeskuse lahtiolekuajad.

Seoses südamenädalaga kehtestati ajavahemikul 16.–22. aprill 2018 Saku Valla Spordikeskuse jõusaali ja ujula üksikpileti hinnaks 1 euro.

Määrati Saku alevikus asuva katastriüksuse Sepa jagamise tulemusel moodustatavatele katastriüksustele koha-aadressid ja sihtotstarbed.

Määrati Saku alevikus asuvate katastriüksuste Kõrgemäe ning Uus-Kõrgemäe jagamise tulemusel moodustatavatele katastriüksustele koha-aadressid ja sihtotstarbed.

Määrati Kasemetsa külas asuvatele katastriüksustele uued koha-aadressid Kiipsu tee 15 ja Kiipsu tee 17.

13. veebruari istungil
Nõustuti AS-ile Saku Maja vee erikasutusloa andmisega.

Nõustuti OÜ SAARE jäätmeloa taotlemisega olmejäätmete kogumiseks ja veoks majandus- või kutsetegevusena Harjumaal.

Määrati Metsanurme külas asuva Jõesilma põik 3 kinnisasjaga liitmiseks moodustatava maaüksuse Jõesilma põik 3a erastamise tingimused.

KRISTA LORD

Vallavolikogu istungid

Volikogu 15. veebruari istungil
* Kinnitati Saku Lasteaia Terake arengukava aastateks 2018–2020.
* Otsustati loobuda eraüldhariduskoolide tegevuskulude katmisest, sest 10. jaanuaril 2018 võttis Riigikogu vastu erakooliseaduse muudatused, millega loodi erakoolide pidajatele võimalus saada tegevuskulu toetust 100% ulatuses tema asukoha munitsipaalkoolide keskmisest tegevuskulust.
* Saku valla 2018. aasta eelarve saadeti kolmandale lugemisele.
* Muudeti Saku vallavalitsuse palgajuhendit, võimaldamaks maksta vallavalitsuse töötajatele konkurentsivõimelist töötasu. Muudatusega suurenevad teenistusastmete põhipalga ülempiirid 60–200 eurot.
* Muudeti Saku Valla Spordikeskuse põhimäärust. Muudatused puudutavad spordikeskuse nõukogu liikmete arvu, koosolekute toimumise sagedust ja kokku kutsujat.
* Kinnitati tänavu vabariigi aastapäeval üle antavad Saku valla tunnustusavaldused.
* Kinnitati revisjonikomisjoni tööplaan.
* Võeti vastu otsus seoses Harju Maavalitsuse kaotamisega ja maakonna sümboolika kasutamise delegeerimisega vallavalitsustele.
* Kajamaa Kooli hoolekogusse nimetati Saku Vallavolikogu esindajaks Külli Männik.
* Otsustati sundlõpetada Limonti Grupp OÜ ja firma registrist kustutada.

VICTORIA PARMAS

Kunst raamatukokku – kingitus Eesti sünnipäevaks

Saku Vallaraamatukogu kutsub noori vanuses 14–26 tegema kingitust EV 100. aastapäevaks ja osalema projektis „Kunst raamatukokku". Üle-eestilist projekti koordineerib Talllina Keskraamatukogu ja see kestab kuni 2018. aasta lõpuni.

Projekti raames saab tutvustada oma loomingut nii ühis- kui isikunäitustel ning korraldada kunstiüritusi. Näitused võivad olla sisult ja vormilt väga erinevad – maalid, fotod, joonistused, eksliibrised, raamatuillustratsioonid, koomiksid, filmid, videod, videoinstallatsioonid, animatsioonid, moekollektsioonid jm.

Raamatukogu aitab kaasa näituse ülespanekul ja võimaldab kasutada raamatukogude käsutuses olevaid tehnilisi vahendeid. Ürituste ja näituste korraldamine on tasuta. Väljapanekute toimumise

NO:R LOO TOO | KUNST RAAMATUKOKKU

koht on raamatukogu ruumides kas Sakus, Kiisal või Kurtnas.

Soovijatel palume saata vabas vormis avaldus ürituse või näituse lühikirjeldusega 1. märtsiks 2018 aadressil ylle.loik@sakuvald.ee. Lisainfo telefonil 5919 6019.

Sooviavalduste põhjal koostame ürituste ning väljapanekute ajakava.

Kingitus leiab kajastust EV100 kodulehel https://www.ev100.ee/et/kingitused.

Head mõttelendu ja kohtume raamatukogus!

ENE LODDES, raamatukogu direktor

Hoidu tuleõnnetustest!

Eelmisel aastal hukkus tules 39 inimest, Päästeameti jaoks on murekohaks just talvekuud.

Kindlasti on sul kodus nõuetekohaselt paigaldatud ning töökorras suitsuandur, veendu, et see on ka kõikidel sinu naabritel ning eakatel sugulastel.

Väldi ahju ülekütmist, külmade ilmadega küta ahju mitu korda päevas ja üks ahjutäis korraga.

Kodus peaks olema nii tulekustuti kui tuletekk.

Ära mine magama või kodust ära nii, et toit jääb pliidile või ahju valmima.

Ka sel aastal töötab kodunõustamiste projekt. Helistades päästeala infotelefonil 1524, on võimalik leppida kokku päästeametniku kodunõustamine.

MARKO RÜÜ, Põhja päästekeskuse juht

Planeeringuteated

Projekteerimistingimused

Saku Vallavalitsusele on esitatud projekteerimistingimuste taotlus detailplaneeringu koostamise kohustuse puudumisel **mobiilsidemasti** projekteerimiseks Saku vallas **Metsanurme külas Viimsi metskond 28** (71801:003:0128) kinnistule.

Mast rajatakse piirkonnas mobiilsidelevi tagamiseks ning nähakse ette mobiilsideteenuste pakkujate ühiskasutusse. Tegemist on ehitisega, mille rajamisega kaasneb oluline avalik huvi. Ehitusseadustiku § 31 lõikest 1 tulenevalt korraldame projekteerimistingimuste andmise avatud menetlusena.

Alates 01.03.2018 kuni 14.03.2018 on tööaegadel Saku Valla Maja (Teaduse tn 1, Saku alevik) teise korruse stendil ning valla kodulehel avalikul väljapanekul projekteerimistingimuste eelnõu. Avaliku väljapaneku jooksul on huvitatud isikul ja isikul, kelle õigusi võib projekteerimistingimuste andmine puudutada, võimalus esitada eelnõu kohta kirjalikke ettepanekuid ja põhjendatud vastuväiteid.

Vt http://www.sakuvald.ee/projekteerimistingimuste-avalikustamine.

Saku Vallavalitsusele on esitatud projekteerimistingimuste taotlus detailplaneeringu koostamise kohustuse puudumisel **mobiilsidemasti** projekteerimiseks Saku vallas **Saku alevikus Viimsi metskond 24** (71801:010:0036) kinnistule.

Mast rajatakse piirkonnas mobiilsidelevi tagamiseks ning nähakse ette mobiilsideteenuste pakkujate ühiskasutusse. Tegemist on ehitisega, mille rajamisega kaasneb oluline avalik huvi. Ehitusseadustiku § 31 lõikest 1 tulenevalt korraldame projekteerimistingimuste andmise avatud menetlusena.

Alates 01.03.2018 kuni 14.03.2018 on tööaegadel Saku Valla Maja (Teaduse tn 1, Saku alevik) teise korruse stendil ning valla kodulehel avalikul väljapanekul projekteerimistingimuste eelnõu. Avaliku väljapaneku jooksul on huvitatud isikul ja isikul, kelle õigusi võib projekteerimistingimuste andmine puudutada, võimalus esitada eelnõu kohta kirjalikke ettepanekuid ja põhjendatud vastuväiteid.

Vt http://www.sakuvald.ee/projekteerimistingimuste-avalikustamine.

Detailplaneeringud

Saku Vallavalitsuse 30.01.2018 korraldusega nr 55 kehtestati Saku valla **Tänassilma küla Metsavaimu tee 1 ja Johannese tee 2** maaüksuste detailplaneering (edaspidi DP). DP ala asub Tänassilma külas Tänassilma-Laagri tee, Johannese tee ja Metsavaimu tee vahelisel alal. DP ala suurus on ca 3500 m². DP koostamise eesmärk on Metsavaimu tee 1 maaüksuse ja Johannese tee 2 maaüksuse ehitusõiguse määramine üksik- ja/või kaksikelamu ning abihoone ehitamiseks. DP-ga kruntide piire ja suurust ei muudeta. Krundi Pos 1 suurim ehitusalune pind on 319 m² ning Pos 2 krundil 320 m². Mõlemal krundil on suurim lubatud hoonete arv 3. Põhihooned võivad olla kuni 2-korruselised ning 9 m, abihooned kuni 6 m kõrged. Ehitusõigus on määratud üksik- ja/või kaksikelamute ning abihoonete ehitamiseks. Tegemist on Saku valla üldplaneeringu kohase detailplaneeringuga. DP elluviimisega ei avaldata olulist mõju tegevuse ala ja selle lähiümbruse majandus-, sotsiaal-, kultuuri- ning looduskeskkonnale. DP materjalidega saab tutvuda Saku valla kodulehel http://www.sakuvald.ee/kehtestatud-detailplaneeringud ning tööaegadel Saku Vallavalitsuses (Teaduse tn 1, Saku).

Sakus loodi EKRE osakond

Käesoleva aasta 2. veebruaril asutas Eesti Konservatiivne Rahvaerakond ehk EKRE Sakus Toomase koguduse ruumides toimunud koosolekul oma osakonna. Edaspidise töö korraldamiseks valiti esimeheks Heino Lõiveke ja aseesimeheks Enn Schilf.

See üritus oli märgilise tähendusega, sellega saavutasime võrdse positsiooni teiste valdade EKRE osakondade seas. Siiani oli meie suurim saavutus osavõtt Saku volikogu valimistest, kus EKRE 5 kandidaadi poolt anti kokku 244 häält, millega ületasime 5%-lise valimiskünnise. Saadud tulemuse põhjal sai EKRE ühe volikogu mandaadi. Kõige suurema häältesaagi, 98 häält, kogus ekrelastest Hasso Uuetoa, Eestis ja kaugemalgi tuntud ja tunnustatud tippkardioloog. 6 häält vähem sai Heino Lõiveke, ülejäänud kolme kandideerija häältesaak jäi väiksemaks. Kandideerijatest neli osalesid kohaliku volikogu valimistel esmakordselt, seetõttu võib tulemusega üsna rahule jääda. Meie tiim oli teiste osalejate kõrval väike ja täiesti uustulnukas. Paljude arvates oli meil mõttetu osaleda, kuna meid oli ainult viis. Aga tuleb välja, et ka üks on võitlusväljal sõdur – meie töö valijatele oma põhimõtete ja programmiliste seisukohtade tutvustamisel kandis head vilja. Selline rahva toetus meile kui Eesti rahva huvide eest seisjatele annab julgust ja indu edasi töötada.

Osakonna asutamise ajaks oli meie liikmete arv kasvanud juba kaheksale, loodame edaspidise selgitustööga jätkuvat kasvu. Järgmiseks sihiks on osavõtt Riigikogu valimistest 2019. aastal. See eeldab muidugi ennastohverdavat tööd, aega ja rahaliste ressursside olemasolu. Suuremate ja rikaste erakondadega on raske võistelda, aga aeg töötab meie kasuks.

Et oma programmi põhiseisukohad, mis olid esitatud valimisplatvormis, Saku vallas ellu viia, tahame meie, EKRE Saku osakonna liikmed Hasso Uuetoa, Heino Lõiveke, Rain Reiman, Enn Schilf, Sylvia Kägo-Schilf, Mihkel-Johannes Reinup, Elle Puusepp, Ludmilla Lapšina, anda oma panuse. Seda kindlasti koostöös teiste erakondade ja valimisliitudega. Eesti eest!

HEINO LÕIVEKE
EKRE Saku osakonna esimees

100 Saku lugu. Saku vald ja tema inimesed

2018. aasta on Eesti 100. sünnipäeva aasta ja Euroopa kultuuripärandiaasta. Nende kahe sündmuse tähistamiseks kutsub Saku Vallaraamatukogu elanikke koguma ja talletama Saku vallaga seotud mälestusi. Need võivad olla lood valla elanikest, ehitistest, sündmustest jne. Näiteks võib kirjeldada, kuidas pere tähistab Eesti juubelit või kuidas sõpradega veedeti tore päev Vembu-Tembumaal või kuidas Vääna jõest lutsu püüti. Aastakümnete pärast on tore lugeda ja vaadata. Võib kirjutada paberile või arvutisse, võib intervjuu teha, lindistada, pildistada, video filmida. Mälestused palume tuua raamatukokku või saata e-mailiga aadressile sakulugu@sakuvald.ee hiljemalt 20. oktoobril 2018.

Kõik mälestused avaldatakse koduloo-wikis: https://www.sakulugu.ee.

Avaldamiseks on vajalik autori(te) luba, ärge unustage seda mälestusele lisamast.

Põnevamad 100 lugu köidetakse raamatuks.

KÜLLIKE PRINTSEVA, raamatukoguhoidja

Kirdalu-Kurtna-Kiisa riigiteel algab kevadel remont

Sel kevadel alustab Maanteeamet Kirdalu-Kiisa maantee rekonstrueerimist, et muuta teel liiklemine ohutumaks.

Remonditav 5,1 km pikkune maantee algab Kirdalu külas asuvalt Kirdalu ristmikult (Tallinn-Rapla-Türi maanteelt) ning lõpeb Kiisal Tõdva-Hageri tee ristmikul.

Kirdalu-Kiisa maantee on praegu kitsas, ebaühtlase laiusega ning kurviline. Ehituse käigus muudetakse kurvid sujuvamaks ning teed laiendatakse peaaegu kogu pikkuses. Muutmata jääb km 2,0–2,6 vaheline kurviline teelõik, kus teega hakkab ristuma Rail Balticu raudtee koridor. Selles u 600 m pikkuses lõigus parandatakse teekatet ainult pindamisega, kurvide õgvendamist ja tee laiendamist ei planeerita, sest tulevase Rail Balticu raudtee ehituse tõttu tuleb see lõik lähiaastatel uuesti ümber ehitada.

Maanteel asub mõlemas suunas kolm olemasolevat bussipeatust, lisaks ehitatakse uued bussipeatused Kirdalu ristmiku piirkonda. Bussipeatustesse on ette nähtud ooteplatvormid ja istepingid. Nende peatuste juurde, kus puudub ühendus kõnniteega, rajatakse kuni lähima ristmikuni meetri laiune teepeenar.

Kurtna ja Kiisa küladesse rajatakse kokku kuus valgustatud teeületuskohta.

Maanteele ehitatakse uus asfaldist kate. Katte püsivuse tagamiseks on vaja ehitada uued aluskihid, tugevdada halva kandevõimega aluspinnaseid, kaevata vete ärajuhtimiseks vajalikud kraavid ja paigaldada uued truubid. Kirdalu-poolses otsas u 700 m pikkusel lõigul on tee all turvas, mis on aja jooksul tihenenud. Laiendamisega kaasneva teekatte ebaühtlase vajumise vältimiseks on plaanis teha kogu turbalõigu laiuses remont mass-stabiliseerimise meetodil, mis tähendab turbakihi tugevdamist tsemendi või muu sarnase sideaine lisamisega. Tugevdatud turba peale veetakse keskmiselt ühe meetri paksune kruusakiht, mis tihendatult jääb ajutiselt kasutusele sõidutee kattena. Turbakihi vajalik tugevus saavutatakse umbes kolme kuu jooksul ja alles pärast seda on võimalik rajada teele uus katend.

Ehitustööde ajal peab ehitaja tagama juurdepääsu kõikidele teega piirnevatele maaüksustele, kuid Maanteeamet palub teekasutajatel arvestada remondiaegsete piirangutega ning võimalusel seda teed remondi ajal mitte kasutada.

Maantee laiendamiseks ja külgnähtavuse tagamiseks eemaldatakse enne ehitustööde algust teemaal kasvavad puud ja hekid. Kurtna aiamaa kinnistuga piirnevas lõigus rajatakse heki asemele uus võrkaed. Kurtna tee 40 ja Kurtna tee 42 kinnistutega piirnevas teelõigus juuritakse hekid välja koos mullapalliga, soovijatel on võimalik need istutada oma maale tingimusel, et need ei takistaks liiklejatele vajalikku nähtavust. Eramaadel eemaldatakse hekid ainult kinnistu omaniku nõusolekul.

Praegu käib tee laiendamiseks vajalike maade omandamine. Saku vallavolikogu tegi vajalike maatükkide võõrandamisotsuse detsembri istungil, võõrandades tasuta riigile Kurtna aiamaa maaüksusest 196 m², Kurtna tee lõik 2 maaüksusest 486 m² ja Kurtna haljak maaüksusest 239 m². Neist kaks viimast on maantee ja kergliiklustee vahelised tükid, mis on vajalikud Nõela tee ristmiku ümberehituseks, et likvideerida seal asuv ohtlik kurv.

Maanteeameti põhja regiooni ehitusosakonna juhataja Viktor Kisseljovi sõnul loodetakse ehitustöödega alustada aprillis-mais ning kui kõik sujub plaanipäraselt, siis tööd sel aastal ka lõpetada.

VICTORIA PARMAS
AVE OTS, Maanteeameti projektijuht

Korda saab 5,1 km pikkune tee, mis on kaardil tähistatud punaselt.

Kurtna aiamaa maaüksusega piirnevas kooli sissesõidutee ja Kurtna tee 46 juurdepääsutee vahelises u 50 m pikkuses lõigus hakkab tee laienduse tõttu uue teekatte serv kulgema praeguse heki asukohas ning lisaks jääb teekatte ja aiamaa vahele tee hoolduseks vajalik keskmiselt kahe meetri laiune haljastatud ala. Selle maariba eraldamine ei takista vallale alles jäävate maade kasutamist senisel otstarbel, kuid selles lõigus tuleb teeäärsete aiamaade omanikel siiski arvestada kasutatava maa mõningase vähenemisega. Kõige laiem on tee jaoks vajalik maariba kooli sissesõidutee juures, kus umbes 25 m pikkuses lõigus on selle riba laius praeguse heki ja aiamaa vahel kuni kolm meetrit. Halli ruudustikuga ala on valla üldplaneeringus ette nähtud kergliiklustee asukoht, seda aga selle projekti käigus välja ei ehitata.

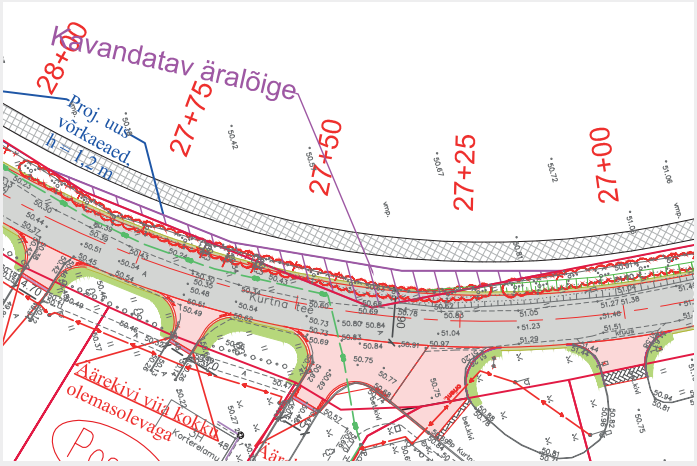

Kuidas elekter 60 aasta eest Sakku tuli

See oli veidi üle 60 aasta tagasi, kui Maaelektris töötavale 1000rublase palga ja igakuise preemiaga töödejuhatajale Jüri Kristjuhanile anti ülesanne tuua Sakku elekter. „Elekter hakkas Narva poolt tulema, aga see kant siin oli täiesti pime," räägib praegu Metsanurmes elav Jüri, kelle esimene töö oli panna raudtee kõrvale sohu püsti alajaama toiteks mõeldud kõrgepingemast. See oli aastal 1956. Tööolud olid rasked, sest juurdepääs oli kaugel. „Posti sain Koplist, kus üks nelinurkne mast maha võeti," meenutab Jüri, kelle sõnul vedas masti sohu Josif Staliniks kutsutud traktor, mis tänu oma laiadele lintidele mülgaste vahel ainsana liikuda sai.

Et masti püsti saaks panna, tuli esmalt teha betoonist vundament. Selle ehitas kolhoosikontor, kelle tarvis elekter siia kanti üldse toodi. Masti kõrvale rajati ka alajaam, kus kõrgepinget alandati ja kust madalpingeliinid edasi läksid – üks liin läks Tartu maantee poole Terase kolhoosi, teine aga Maidla mõisa suunas. Püsti aeti postid aga alguses käsitsi mitme mehe abil, lõpuosa lükati spetsiaalse hargiga. Mehi oli alguses brigaadis viis ja päevas jõuti üles lükata neli posti, kõik 70meetriste vahedega. Tööjõudlus sõltus muidugi ka ilmast ja oludest, sest töö käis aasta läbi, nii suvel kui talvel.

„Puurmasina, mis aitas auke teha ja ka poste üles tõsta, saime hiljem, siis kui töötasin juba komsomoli löökehituse juhatajana Märjamaa-Lihula liinil," ütleb Jüri, kelle sõnul kõige keerulisem oligi posti püstisaamine. „See täpismõõtmine oli minu töö. Kõik tuli enne täpselt välja arvutada ja maha mõõta. Masti püstipanemiseks tuli teha esmalt hinged, mille üks ots kinnitati posti, teine vundamendi külge. Püsti lükates pidi ots õigesse kohta aukudesse minema."

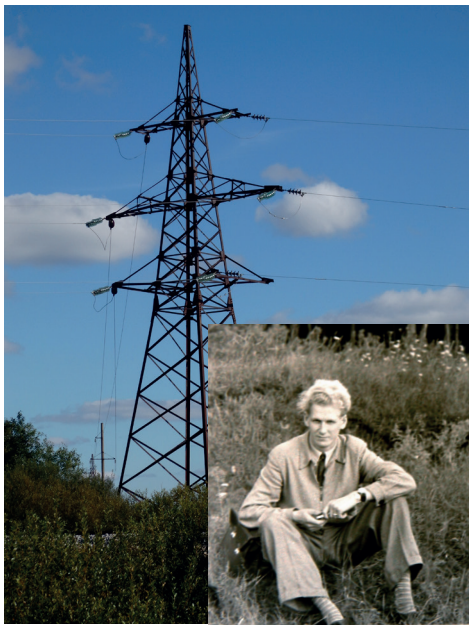

Saku esimene kõrgepingemast, mille Jüri 60 aastat tagasi püsti pani, on siiani töös. All fotode autor ja elektri Sakku tooja Jüri Kristjuhan lõunapausil.

Lisaks sovhoosile oli elektrist huvitatud ka Saku õllevabrik. „Tänu sellele tehti meile, ehitajatele, õllevabrikusse ekskursioon, mis lõppes kolmeliitrise õllekannuga," meenutab Saku objekti juht ka üht lõbusamat seika.

Vahepeal oli Jüri brigaadidel lausa 25 majandit korraga töös ja 1960. aastaks olid tema andmetel kõik Põhja-Eesti kolhoosid elektrifitseeritud. Seda tähistas ka märk „Otlitšnik stroitelstva" ehk „Ehitusvaldkonna priimus", mille minister isiklikult Jürile tubli töö eest rinda pani.

Kui 60. aastatel Saku kandis suvilakooperatiive rajama hakati ja ka Jüri pere naise vanemate töökoha kaudu ühe sellise sai, siis oli elekter siin juba olemas. „Aga selle elektri tõi kohale juba tselluloositehas, kelle suvilakrundid need olid. Kui Sakku kohale jõudis elekter tänu sovhoosile, siis mööda valda laiali hargnema hakkas see tänu suvilapiirkondadele."

VICTORIA PARMAS

Nõnda meeste jõul need mastid 1950. aastatel püsti said, masinad tulid appi hiljem.

Hanno Tamm tähistas Eesti riigi 50. sünnipäeva

Eesti Vabariik saab kohe-kohe 100-aastaseks, juubelit tähistataks kogu maal. Kuid ka ajal, mil meie maa oli ligi pool sajandit võõra võimu all, jätkus neid, kes oma riigi sünnipäeva meeles pidasid. Saku mees Hanno Tamm meisterdas 50 aasta eest vaskplaadi, millel Eesti riigi vapilõvid ja aastaarvud 1918–1968.

Tookord õlletehases linnasemeistri, hiljem tehnoloogiainsenerina töötanud mees rääkis, et tahtis kodumaa sünnipäeva kuidagi tähistada. Kuna ta tegeles hobi korras vasksepisega, siis otsustaski ta plaadi valmistada. Kandis joonise pliiatsiga õhukesele vaskplaadile, seejärel korrutas ehk toksis vastavate peitlitega kujundi plaadile. Ja siis oksüdeeris – hoidis plaati spetsiaalses kemikaalilahuses, et see tumedamaks muutuks. „Ma teadsin, et Eesti vaimu tuleb edasi kanda, lootsin, et ükskord saab me riik jälle vabaks," selgitas Hanno Tamm 50 aastat hiljem. Nõukogude ajal ta oma sünnipäevaplaadist avalikult rääkida ei saanud, kuid näitas seda sõpradele ja aatekaaslastele. See innustas.

Täna tegeleb Hanno Tamm koduloo ja sõjaajaloo uurimisega, peab ajalooalaseid loenguid ning on giidiks lahingupaikadesse korraldatud ekskursioonidel. Mees tegutseb aktiivselt ka Saku vabadusvõitlejate ridades.

Vabariigi aastapäeval autasustatakse Hanno Tamme Saku valla vapimärgiga.

INNA MIKLI

Saku mees Hanno Tamm meisterdas 50 aasta eest vaskplaadi, millel Eesti riigi vapilõvid ja aastaarvud 1918–1968. Foto: SS

Sakus võistlesid Eesti paremad mälumängurid

20. jaanuaril täitus vallamaja saal vabariigi paremate kilvaritega. Nimelt peeti Sakus Mälumänguliidu korraldatav Eesti meistrivõistluste paarismängu III etapp. Kestva hooaja eelmised mängud toimusid Põltsamaal ja Klingi-Nõmmel. Ees ootavad veel mängud Otepääl, Rakveres, Räpinas ja Tartus. On tavapärane, et sarjas osalejate kõrval mängivad erinevatel etappidel kaasa vastava piirkonna harrastajad. Nii osales ka siinses mängus 5 harrastajate võistkonda, kes olid meistrite paaride kõrval kutsutud/lubatud lauda neljakesi. Täname võistkondi Suvalised, Hargla-Pahkla, Metsanurmekad, Valitsejad ja Saku Gümnaasium. Eriline tunnustus lähebki gümnasistidele, kes olid pool võistlust lauas kolmekesi, pool lausa kahekesi. Seejuures teenisid noormehed välja ühe kuldmunadest, mida jagatakse siis, kui kogu saali peale tuleb vaid üks õige vastus.

Küsimused Saku mänguks koostas Haapsalu mees Margus Maiste. Kellel huvi, saab kõiki küsimusi ja vastuseid vaadata Eesti Mälumänguliidu kodulehelt. Võidu võtsid Sakus Argo Olesk ja Tiit Naarits, kes said võimalikust 160 punktist 116 (72,5%). Teisele kohale jäid vaid kolm punkti vähem (113) saanud Alar Särgava ja Igor Habal. Kolmanda koha viisid 105 punktiga koju Ove Põder ja Tauno Vahter. Harrastajatest parima tulemuse sai võistkond Suvalised, kelle õigete vastuste protsent oli 53,7 (86 punkti). Olgu öeldud, et üle 50% tulemust peetakse meistrite mängus vägagi heaks saavutuseks.

Seda, et Sakus on mälumänguritele soodne pinnas, oleme teadnud juba Saku-Kiili Ajuka paljudest hooaegadest. Sügisel toimus Üksnurme küla Rehe Seltsimajas Coop MM (mälu maraton), millel oli samuti küünitäis osalisi. Kuna seekordne mäng vallamajas läks igati korda, loodame ühe Eesti meistrivõistluste etapi muuta Sakus traditsiooniliseks.

AASE SAMMELSELG, Eesti MV Saku etapi korraldaja

Amatöörid metsanurmekad professionaalidega EM-il mälu katsumas. Sealjuures oli Metsanurme võistkond üks kahest tiimist, kus võistles ka naine. Ülejäänud saalitäis olid kõik meeskilbarid. Vasakult külavanem Enn-Toivo Annuk, Peeter Leidmaa, Margus Rohula ja Malle Kõbu. Foto: SS

Pidulik beebide vastuvõtt Saku mõisas

30. jaanuaril toimus Saku mõisas selle aasta esimene beebide vastuvõtt, kuhu olid kutsutud 2017. aasta juuni-, juuli- ja augustikuus sündinud vallakodanikud, kokku 17 tüdrukut ja 16 poissi. Laste sündide pidulik tähistamine Saku vallas algas 2005. aastal. Kõigile beebidele kingib Saku vallavalitsus valla logoga hõbelusika ja Saku vallaraamatukogu koos Lastekirjanduse Keskusega raamatu „Pisike puu“. Foto: SS

Kiisa näitlejad proovisaalis ehk kes kellele udu ajab

Esmaspäeva õhtul langeb laia lund. Kiisa alevik näeb välja nagu jõulupostkaardil. Kella seitsme paiku on vaba aja keskuse tänavapoolne külg pime, kuid autod maja ees annavad tunnistust, et keegi hoones siiski on. Ühest rahvamaja ruumist kostab jutukõminat: näitetrupi rahvas – Mari-Ann Talumees, Rita Bergmann, Kristi Hunt, Tarmo Raid, Aivo Altmets, Andrus Kotter ja Agu Kötsi – on proovi tegema kogunenud. Kohe-kohe hakatakse mängima Norman Robbinsi komöödiat „Ära aja mulle udu!"

Veel sekund arupidamist, siis lähevad esimese vaatuse näitlejad lavale. Seekord siis Mari-Ann kurja ämma, Aivo majasõbra ja Rita hiljuti abiellunud tütarlapse Murieli rollis. Nagu hiljem selgub, on peategelane hoopis Murieli mees Albert ehk Tarmo. Ilmselt. Sest kuigi tüki keskmes on nooruke abielupaar, on teistel tegelastel pea sama suured osad mängida. Laval on ka peremehe kroonukaaslane, keda mängib Andrus, ning Kristi poolt etendatud kunstitudeng. Agu mängib kelmikat pastorit, kes kooliaegseid tempe meenutab ja vananagi neist rõõmu tunneb.

Lavastaja Marianne Õun istub keset saali, tekstiraamat käes. Jälgib, et näitlejatel tükk ikka ilusasti peas oleks. Teeb märkusi. Mari-Ann ja Aivo pilluvad laval teineteisele märkusi. Kui meelest läheb, ütleb lavastaja ette. „Meil oli Albertiga mõnus abielu!" kinnitab Mari-Ann ehk ämm ehk Boadicea. „Ei olnud!" hüüab Õun, „sina olid abielus ju Arturiga!" Mari-Ann on nõus: eks need nimed kipuvad segi minema, Albert on ju hoopis vihatud väimees. „Ära kiirusta! Hakka juba minema! Imesta!" kamandab Õun.

Lavalaudadel hargneb tüüpiline komöödia: kroonukaaslase halb nali tekitab naisel-ämmal kahtluse, et mees-väimees pole truu; lisaks meelitab võluv kunstitudeng sama mehe aktimaali tarbeks poseerima. Ämm püüab tütart ja väimeest tülli ajada. Mehe sõbrad sekeldavad, et aidata. Paraku suurema eduta, segadus vaid kasvab.

„Kust sa sellise ämma said?" küsib kroonukaaslane. „Pulmakingiks!" vastab Albert. „Sina ära siin ees figureeri, mina nüüd ära!" kamandab Õun. „Ma pidin vist minnes midagi ütlema ka? Mida?" küsib Andrus.

„Mis see oli?" Küsib Õun. „Ei midagi, harjutan koputamist!" kostab hääl kardina tagant. Kes just, ei saagi täpselt aru. "Soojenda kamina ees käsi!" hüüab Õun. Näitleja teeb pantomiimi. Et proovis kaminaid, kostüüme, aksessuaare pole, on päris vahva pärisetendust ette kujutada. Et kellel päikeseprillid ja kes poolpaljas ja kes parimas ülikonnas.

„Tahad aspiriini?" küsib noorproua. „Ei, tahan uut pead," vastab tema mees.

„Ma ei joo suhkruga teed, see on hammastele halb," pirtsutab ämm. „Mis ajast suhkur proteese rikub?" on majasõber üllatunud.

Püha isa tuletab Alberti koolipõlve meelde: „Küll sa laulsid! Kui sina laulsid, polnud orelimängu kuuldagi. Aga sellest polnud midagi, see orel mängis alati midagi muud, kui sina laulsid." „Agu, ole häbelik!" kamandab Õun. Püha isa häbeneb.

Lõpuks tuleb tõde päevavalgele, noorpaar lepib ära, majasõber, kroonukaaslane ja püha isa on õnnelikud. Ämm peab olukorraga leppima. Kunstnik, kes toimunud segadusest kõige enam võitnud, on muidugi ka rõõmus. Selline lugu.

Proov saab läbi. Näitlejad hakkavad minema: kes kaob kiirustades, kes ajab kaaslasega veel maja ees paar sõna juttu. Marianne Õun paneb uksed kinni. „Ma valin sellise näidendi, kus saab kogu trupi ära kasutada. Jagan osad nii, et iga näitleja saaks eelmisest rollist erineva tegelaskuju. Et oleks vaheldust," seletab ta oma põhimõtteid. „Ja valin kindlasti komöödia – et kõigil oleks lõbus." Kavaleht kinnitab lavastaja juttu: „Meile meeldib hea huumor, sest argipäev jääb muidu halliks, kui seda ei vürtsitaks mahlane huumor."

„Esmaspäevani siis!" tuletab Marianne Õun järgmist proovi meelde. Ta lükkab auto katuselt valge mütsi alla. Kiisal sajab paksu laia lund.

Publik näeb Robbinsi näidendit juba 9. märtsil. Ikka Kiisal. Ikka vaba aja keskuse laval.

INNA MIKLI

Lavastaja Marianne Õun istub saalis, tekstiraamat käes. Fotod: SS

Proovisaalis on vaid veidi mööblit, näitlejatel pole kostüüme ega aksessuaare. Mida laval päriselt näha saab, selgub etendust vaatama minnes.

Mark Anders Lepik on teel jalgpallimaailma tippu

Mark Anders Lepiku nime teab iga vutisõber: 17-aastane sakulane mängib teist aastat ründajana FC Flora esinduskoosseisus ja kuulub Eesti U19 ehk kuni üheksateistaastaste koondisesse. Varakult koduse jalgpalli tippu tõusnud noormees on üks neist, kellest loodetakse-oodatakse järgmist tähtmängijat.

Ingmar Krister Paplavskis (vasakul), Mark Anders Lepik ja Markus Poom võidukarikaga. Erakogu

Väike rahmeldaja jalgpallitrennis

„Ema on rääkinud, et ma olin väga rahutu ja väsimatu laps, tahtsin kogu aeg palli taguda. Mängisin seitse aastat vanema venna Marthiga ja kui Marthi tüdines, siis üksi. Olin 4-5aastane, kui vanemad mu Argo Zirgi juurde trenni panid," meenutab Mark Anders lapsepõlve. Vanem vend mängis korvpalli ja tegi motosporti. Ka isa oli motospordimees. Kuid Mark Andersit motomaailm ei köitnud, tema tahtis vutti mängida ja Argo trennis talle väga meeldis. Meeldis niivõrd, et kui teised koju läksid, harjutas tema mõnikord edasi. Alguses oli Mark Anders väravavaht, kuid aja jooksul hakkas väljakul ettepoole nihkuma – oli kaitsja, siis poolkaitsja… Trennigrupp oli tore, seal olid sõbrad ja klassivennad. Ning Argo suutis väikestesse poistesse tõelise jalgpallipisiku istutada.

Kui poisid olid 12-13aastased, andis Argo treeninggrupi Jan Harendile üle. Jan pani noorukid suurel väljakul mängima, laste vutist sai pärisjalgpall. Ka Jan oli väga tore ja asjalik treener. Kui poisid olid 14aastased, võitis Saku Sporting, kus Mark Anders täitis juba ründaja ülesandeid, Eesti meistrivõistlustel III koha, mitmed tippklubid jäid seljataha.

16 aastat, 6 kuud ja 8 päeva

2016. aastal mängis Mark Anders Lepik juba täiskasvanud meestega, ta oli Nõmme Unitedi tipurründaja. Samal ajal võistles ta ka noorte seas – U17 Eliitliigas Martin Reimi Jalgpallikooli ehk MRJK eest. MRJK pidas sel hooajal viimase mängu Flora vastu ja võitis 3-2, väravad lõi Mark Anders. Sööduandjaks oli kõigil kordadel klassivend Raimond Eino. See mäng sai saatuslikuks: Mark Anders ja Raimond kutsuti Florasse, detsembrist 2016 kuulusid nad juba Eesti tuntuima ja edukaima klubi koosseisu. Tõsi, alguses oli juttu duubelmeeskonnas mängimisest. Kuid millegipärast saadeti Mark Anders esinduskoosseisu trenni. Harjutas seal mõne nädala suurte jalgpalluritega, vaatas neile aukartusega alt üles – temaga koos oli trennis mitu Eesti koondisest tuntud tegijat. Kuigi aastaid vanemad, olid esindusmeeskonna liikmed sõbralikud: toetasid, jagasid häid nõuandeid, rääkisid, kuidas mingis olukorras tegutseda. Mõne nädala pärast läks Mark Anders duubelmeeskonna juurde tagasi. Aga märtsis tuli teade, et Saku noormees on arvatud ühel Premium liiga mängul Flora koosseisu. Mark Anders oli üllatunud, rõõmus muidugi ka. Esialgu tuli vahetusmehena pingil istuda, kuid 77. minutil pääses ta väljakule. Kuigi Flora juhtis 1-0, oli alguses närv sees. Aga siis hakkas mäng üha paremini sujuma. Kui 90 minutit oli täis ja lisaaeg tiksumas, lõi Mark Anders peaga värava. Flora võitis 2-0. Tunne oli kirjeldamatu! Vaatamata sellele, et Mark Anders veel ei taibanud, kuivõrd olulised need esimesed mänguminutid tema jaoks olid. Saku noormehest sai Flora noorim väravalööja läbi aegade – sel päeval oli ta vaid 16 aastat, 6 kuud ja 8 päeva vana. Ja sellest hetkest jäigi ta esinduskoosseisu juurde. Kokku õnnestus Mark Andersil hooaja jooksul lüüa kolm väravat.

Ka tippsportlane peab õppima

Kolmapäeva hommikul istub Mark Anders matemaatikatunnis. Õpetaja Krista Polman selgitab, kuidas võrrandeid lahendada. Õpilased kuulavad, teevad ülesandeid. Klassis on väga vaikne, vaid aeg-ajalt küsib keegi, kas ta tegi õigesti. Õpetaja kutsub Mark Andersi tahvli ette. Võrrand saab lahenduse.

„Ma olen endale sisendanud, et pean hakkama saama!" räägib Mark Anders. Aga kooliga on keeruline, sest meeste trennid on päeva ajal. Mark Anders on kaks tundi koolis, siis sõidab Tallinna. Kusagil kahe paiku pärastlõunal jõuab kooli tagasi. Käib konsultatsioonides ja järele vastamas. „Raske on," tunnistab Marek Anders.

Mark Anders Lepik (paremal) matemaatikatunnis. Foto: SS

„Õpetajad on kõik väga vastutulelikud, mõistavad ja aitavad," selgitab noormees, kuidas on õnnestunud enamikus ainetes neljad-viied saada. Jalgpallurile meeldib õppeainetest kõige enam ajalugu – see aine on lihtsalt põnev. Üha rohkem tunneb ta huvi ka kunstiajaloo vastu. Kuid tunnistab, et õppida tuleb iga ainet – kool tuleb ära lõpetada, keskharidust on ju vaja.

Trennid on 5-7 korda nädalas, lisaks võistlused. Ja muidugi on vaja õppida. Kuid Mark Anders tunnistab, et jääb ka vaba aega. Talle meeldib siis lihtsalt sõpradega koos olla. Või muusikat kuulata. Või filme vaadata. Mõnikord vaatab jalgpalli ka. Aga mitte liiga sageli.

Mida tulevik toob?

Mark Anders tuli möödunud aastal FC Floraga Eesti täiskasvanute meistriks. Klubispordis on Eesti kõrgeim tunnustus saavutatud. Kuhu edasi? Paljud jalgpallurid igatsevad välismaa tippklubidesse. Mark Anders arvab, et temavanustel mängijatel on kõige parem Hollandis – seal pööratakse noorte arendamisele suurt rõhku. Eestist on ju ennegi näiteks Amsterdami Ajaxisse mindud, sealt alustas ka Ragnar Klavan. Ja Zlatan Ibrahimovitč, kui maailma tippmängijaid nimetada. Aga kunagi tahaks Mark Anders mängida Saksa Bundesligas või Inglise Premier Leagues, kõige meelsamini Dortmundi Borussias või Londoni Chelseas. Kui vaid Dortmund taas Jürgen Klopi sarnase treeneri leiaks!

Kui eeskujude kohta küsida, nimetab noormees Alan Shearerit, kunagist Inglise koondise ning Southamptoni, Blackburn Roversi ja Newcastle Unitedi tähte. Selle mehe mänge vaatab ta sageli, imetleb tehnikat ja oskusi. Samuti on sümpaatne endine Hollandi koondise ja Arsenali mängija Dennis Bergkamp. Tänastest ründajatest peab ta parimaks Tottenham Hotsburi mängumeest Harry Kane`i – vaatamata sellele, et ta ei kuulu Tottenhami fännide hulka.

Sel aastal on jalgpalli maailmameistrivõistlused. Kes võidab? Mark Anders arvab, et poolfinaalidesse jõuavad Argentiina, Venemaa, Brasiilia ja Prantsusmaa. Aga Saksamaa? Noormees vastab, et Saksamaa kukub veerandfinaalis välja. Kes Meistrite liiga võidab? „ PSG (Paris Saint Germaine)," ütleb Mark Anders tasa. Ja lisab veel vaiksemalt: „Nad on tugevad. Kahjuks."

INNA MIKLI

Teised Mark Andersist

Argo Zirk, esimene treener

Mark Anders ehk Maku liitus treeningutega lasteaiaeas. Eks ta oli talendikas juba siis, ei olnud vahet, mis positsiooni ta mängis – kord oli väravavaht, kord kaitsemängija, kord ründaja. Võibolla lihtne iseloomustus Maku kohta oleks, et selline iga treeneri unistus – kuulas hoolega, keskendus ja andis endast alati 100%, oli siis treening või mäng.

Kersti Vissov, klassijuhataja

Olen Mark Anders Lepiku klassijuhataja olnud alates 5. klassist. Tean, et Mark Anders on pärit sportlikust perest, tema isa ja vend on tulnud motospordis Eesti meistriks. Kindlasti on suur eelis jalgpallurina läbi lüüa, kui kodus toetatakse.

Mark Anders on iseloomult heatahtlik, teistega arvestav, sõbralik. Ta on ka väga heade liidriomadustega. Ta on jõudumööda kaasa löönud erinevatel kooli ja klassi üritustel – kas oma väga hea lauluhäälega esinemistel või mälumänguvõistkondade koosseisus kooli maakonnas ja vabariigis esindades.

Mul on õnn olnud näha Mark Andersit Premium liiga mängudel FC Flora kodustaadionil mängimas, pallimurul on ta kompromissitu võitleja, väga sihikindel. Arvan, et ta jõuab jalgpallis kindlasti kõrgete sportlike saavutusteni.

Klassijuhatajana tahan väga tänada kooli juhtkonda ja 11. klassi aineõpetajaid, kes on Mark Andersi sporditegemisse mõistvalt suhtunud ning teda tarkuste omandamisel igal ajal aidanud.

Grete Daut, klassiõde

Mark on väga optimistlik ja positiivne inimene. Olgu raskusi jalgpallis või koolis, tema on alati pea püsti hoidnud. Ta jagab oma rõõmu ja muudab nii ka teistel päeva paremaks. Usun, et just sellise positiivse suhtumisega ongi ta jõudnud sinna, kus praegu on – Eesti meistritiitlit kandvasse klubisse FC Flora.

Marki teekonda jalgpallimaailmas on olnud põnev jälgida. Huvitav oli vaadata, kuidas Mark erinevatel tasemetel kohanes ja ennast proovile pani. Mäletan hästi kunagist aastalõputurniiri käärlöögi väravat, mis paljudele silma jäi. Samuti on eredalt meeles debüütmäng Flora eest Pärnu Vapruse vastu, mille käigus tal samuti õnnestus värav lüüa. Sellega sai ta Flora ajaloo noorimaks väravalööjaks, kes Premium liigas jala valgeks on saanud.

Sõpru ja perekonda hoiab Mark väga ning leiab nende jaoks oma tihedas trenni- ja mängugraafikus aega. Lähedased teavad, et nad on Markile olulised, sest ta ei häbene seda tunnistada.

Usun, et Marki tee jalgpallis on pikk ja rõõmuderohke. Temasugune mängija naudib väljakutseid, ei pelga raskeid vastaseid. Ta tahabki, et oleks raske! Minu arvates on just sellisel mängijal suur potentsiaal kaugele jõuda.

Marten Männi, sõber

Tunnen Marki oma elu esimestest päevadest. Lastena mängisime tihti koos ja sellest ajast oleme ka parimad sõbrad. Noorematena proovisime koos erinevatel aladel kätt, võistlesime nii motokrossis kui pallimängudes. Mingil hetkel võttis tema selge suuna jalgpalli poole. Usun, et kui ta poleks nii sihikindel ja töökas, ei oleks ta kunagi jõudnud sinna, kus praegu on. Tean hästi, et tee pole olnud kerge, vaevanud on ka mitmed rasked vigastused, ometi on Mark alati suutnud rahu ja kannatlikkusega nendest üle olla. Vaev sai eelmise aasta meistritiitliga kõvasti tasutud, kuid ma olen kindel, et see ei jää tema karjääri suurimaks saavutuseks.

Lähedase sõbrana võin väita, et minu jaoks on Mark üks neist inimestest, kellele saan alati loota ja ükskõik millise probleemiga tema poole pöörduda. Meil mõlemad on olnud tagasilööke ja häid aegu, kuid raskematel hetkedel oleme tihti üksteist just moraalselt aidanud. Seetõttu usun, et kumbki meist pole kade ega löödud, kui teine nt Saku Gümnaasiumi parima sportlase tiitli võidab – selle auhinna pärast on Markiga alati huvitav ja motiveeriv võistelda.

Saku Veiniklubi sai 15-aastaseks

Eestis on läbi aegade tegutsenud mitmeid ametlikke veiniklubisid, kõige pikemalt aga üks ja ainus – Saku Veiniklubi. 2018. aasta jaanuaris sai Saku Veiniklubi liikmetel täis 15 aastat järjepidevalt koos käimist - see on noore Eesti mõistes väga pikk ja aukartust äratav aeg. Ühine kirg veini vastu on toonud kokku õpetaja, arsti, teadlase, raamatupidaja, ettevõtja, talupidaja, pangatöötaja ...

Kui 2002. aastal Saku mõis renoveeriti, tekkis tulevasel Saku Veiniklubi presidendil Aarne Leimal mõte, et poleks ju paha selles kaunis majas koos hakata käima. Ta astus ligi toonasele mõisa juhatajale Anne Vahenurmele. Mõeldud-tehtud, esimene ametlik koosolek mõisas toimus 16. jaanuaril 2003. Veiniklubi asutajaliikmeid oli kokku 16, neist 11 on tänaseni aktiivsed. Hetkel on klubis 24 liiget, kokku on neid läbi aegade olnud 40 ning lisaks veel külalised, kes on klubi tegemistes aktiivselt kaasa löönud.

Elu on viinud nende aastate jooksul inimesi üle Eestimaa laiali, kuid endiselt sõidetakse kokku – küll Pärnust, Vastseliinast, Tartust, Tabasalust, Setomaalt, Tallinnast... Ka klubi president on endine Saku elanik, aga nüüd juba aastaid Setomaa ülemsootska.

Pikka aega käidi Saku mõisas koos iga kuu kolmandal kolmapäeval, härrastemaja romantilised ruumid aitasid luua veini nautimiseks vajalikku meeleolu. Kui klubil täitus 10 aastat ja oli 100. kokkusaamiskord, mindi üle vabagraafikule ehk aeg ja koht tekkisid spontaanselt. Kõikidel kordadel on klubi külastanud ja oma teadmisi jaganud Eestis tuntud veinispetsialistid, alates Kalev Keskülast ja lõpetades Matti Timmermanniga, nad on tutvustanud veine, lähtudes erinevatest piirkondadest, riikidest, marjasortidest. Lisaks on klubi väisanud ja oma tarkusi edastanud loodusmehed Fred Jüssi ja Hendrik Relve ning fotograafid Kaupo Kikkas ja Tiit Hunt.

2004. aastal alustas klubi suviste väljasõitudega, eesmärgiks Eesti väikesaari külastada ja fotovõistlus korraldada. Esimene väljasõit toimus Osmussaarele, hiljem tulid Hiiumaa, Mohni, Manilaid, Ruhnu, Kihnu, Hobulaid … Kui saared otsa said, jõuti Setomaale, aastal 2013 Ostrova muusikafestivalile. Tähendab ju Ostrovagi omamoodi saart! Aastal 2014 käidi Petseri-Irbiskal, sest klubi president oli seal ülemsootskaks. Aastal 2015 sai teoks esimene veinireis Eestist välja – Ungarisse. Seejärel käidi Lätis Sebile veinifestival (2016) ning Dobele sirelifestivalil (2017). Kõikidel suvistel väljasõitudel on klubiliikmed teinud kauneid fotosid, millest iga kord on paremad välja valitud.

Iga aasta detsembris tähistab klubi pidulikul moel aastalõppu, peamiselt Saku mõisas, kus nauditakse nii veini, toitu kui head muusikat. Pidulikke üritusi on seotud ka erinevate stiilidega, teemadeks on olnud näiteks „Detsembrikuumus“, „Belle epoque“ (Ilus Elu), „Maskiball“, „Punane ja must“, „Triip ja täpp“, „Cosa nostra“ (perekond).

2005. aastal istutasid Saku veiniklubi liikmed Saku mõisa parki esimese tamme, täna on puid kasvamas seitse – üks püramiidtamm mõisa juures, ülejäänud silla juures kolmnurgas.

Aastatega on Saku Veiniklubi liikmetest saanud pigem sõpruskond, koos on käidud juba 129 korda. Eestis nii pikaajalist ja järjepidevalt koos käiva seltskonnaga teist veiniklubi teada ei ole.

DAIRE KAUP
Saku Veiniklubi aktiivne külaline, ametlik liige aastatel 2003-2010

Saku veiniklubi on 10 aasta jooksul koos käinud 129 korda. 2005. aastal istutasid veiniklubi liikmed Saku mõisa parki esimese tamme, täna on veinipuid kasvamas seitse.

Õdus ilusalong Saku südames

Alates käesoleva aasta veebruarist on Saku ühe kaunilt sisustatud ja avara ilusalongi võrra rikkam. Uue kuue on saanud Tallinna mnt 4 Rimi II korrusel asuvad endised koolituskeskuse ruumid. Salongi perenaised Merle Paldrok (kosmeetik) ja Merje Mälga (refleksoloog-massöör) on püüdnud luua õdusalt koduse õhkkonna kosmeetiliste protseduuride, maniküüri, pediküüri, refleksoloogia ja erinevate massaažiliikide nautimiseks.

Merle pakub lisaks professionaalsel tasemel jumestust ja teeb soenguid – kahel aastal on ta võitnud Eesti lahtised meistrivõistlused jumestamises. Seega on noortel daamidel, kel ees näiteks kooli lõpetamine, põhjust uurida kodulehte www.mplifestyle.ee. Merle leiab ka Facebookist!

Merje tahab seni Sakus kättesaadavatele massaažiliikidele lisaks pakkuda ka refleksoloogia tõhusaid võimalusi ning idamaade suunaga teraapiate liike, kuid valikus on ka vana hea klassikaline massaaž. Igaüks leiab endale lemmiku.

Põnevat kõneainet ja maitsenaudinguid pakub salongis tervisetoodete lett. Sealt võib leida registreeritud koduköögis valmistatud omatehtud naturaalseid puuviljakrõpse ja pulgajäätiseid, toornäkileiba, käsitöökomme ja -šokolaadi, vahvleid, tervisebatoone. Maitseküllased toortordid, makroonid ja paljud muud tooted valmivad ettetellimisel. Kellel selle kõige vastu rohkem huvi, võib uurida kodulehte https://www.facebook.com/tervisetare.

Ühiselt soovitakse ka kogukonna elu elavdada, andes paaril korral kuus laiemale ringile erialaseid teadmisi ja pakkudes erinevatele vanusegruppidele koolitusi, korraldades tüdrukuteõhtuid, kohtumisi terviseterapeutidega ja muud huvitavat. Mõtteid on palju. Näiteks on kavas lapsevanema ja tütre patsipunumise koolitused, lisaks emadele on soovinud pisikeste printsessidega kaasa tulla ka isad.

Rimi hoones ei ole päris klassikaline ilusalong, esikohal on hubane ja kodune atmosfäär, kus klient leiab abi, toetust ja mõistmist. Ärakuulamise ja personaalse lähenemise kaudu jõutakse soovitud tulemuseni.

Merle (vasakul ees) ja Merje salongi avamisel. Fotod: SS

Omavalmistatud tervisetooted

Massaažiruum

Okka tee ilusalong Roobuka külas

Okka tee ilusalong Roobukal. Foto: FB okkatee ilusalong

- Eelmisel sügisel said endale ilusalongi ka Kiisa kandi inimesed. Novembris avas Roobuka külas Okka tee 4 uksed Okka tee ilusalong, mille perenaisel Üllel on 17 aastat töökogemust Kadrioru ilusalongist. Okka ilusalongis hooldatakse nägu nii aparaadiga kui ilma, värvitakse ripsmeid ja kulme, tehakse meiki, depilatsiooni ning pakutakse käte ja jalgade hooldusi, näiteks prantsuse maniküüri. Isegi ripsmelokke saab teha. Aja saab broneerida telefonil 516 0696 või Facebookis.

- Värskemaid hoolitsusuudiseid on Saku vallas aga veelgi. Veebruari algusest kolis massöör Valentina oma massaažikabineti Saku Valla Majast üle Samati majja teisele korrusele Salongikesse aadressile Tehnika 5. Samas ei ole võimalik nüüd Sakus enam käia solaariumis, selle teenuse pakkumine on lõpetatud. Massaažiaegu Valentina juurde saab aga endiselt broneerida telefonil 518 9020. SS

Saku Sportingu hooaeg 2018

Teeme tutvust Saku Sportingu treeneritega, kes igapäevaselt klubi 400 lapsega tegelevad. Esiteks võtame luubi alla klubi nooremad treenerid, kes ka ise endiselt väljakul tegusid teevad. Nendeks on Hanna-Lisa Kuslap ja Eliisabet Pedak.

Hanna-Lisa Kuslap, grupp U15 tüdrukud

Kuidas jõudsid treeneriameti juurde?
2016. aasta sügisel hakkasin mõtlema, et praegusel naiskonnal puudub järelkasv. See oli minu meelest üsna kurb, sest tiimi ülesehitamisega on nähtud palju vaeva. Oleks kahju, kui see üks hetk lihtsalt otsa saaks. Nii võtsingi ühendust Jani ja Argoga, kes tõdesid, et on ka ise sellele mõelnud. Järgmiseks sammuks oli tüdrukute trenni värbamine ning treenerikoolitustel osalemine.

Mis on kõige toredam treeneriameti juures?
Head meelt valmistab, kui tüdrukud motiveeritult trenni tulevad ja pärast rõõmsate, kuid väsinud nägudega koju lähevad. Vahva on kindlasti see, et jään ilmselt alati mäletama, kuidas minu esimeses trennis oli kolm tüdrukut, aasta hiljem saab selle numbri kümnega korrutada (minu grupis on üle 20 tüdruku ja Eliisabeti grupis 10).

Kust ammendad inspiratsiooni trennide läbiviimiseks?
Kuna olen ise jalgpalliga tegelenud seitse aastat, on kogunenud teatav pagas erinevaid harjutusi ja mänge. Mängijana olen õppinud ka seda, millistest asjadest treenerina pigem hoiduda ja mida kindlasti teha võiks. Tänapäeval on olemas Internet, kust samuti saab vajadusel inspiratsiooni.

Kuidas kooli kõrvalt treeneritööga toime tuled?
Eks ta keeruline ole, sest käsil on hetkel lõpuklass ning latti alla lasta ei tohi. Samas tahaks aina rohkem seda teha, mis mulle tõeliselt meeldib: olla väljakul ja tegeleda lastega. Olen proovinud järgida alati seda, et kes teeb, see jõuab. Siiani olen toime tulnud.

Eliisabet (vasakul) ja Hanna-Lisa 2016. a Eesti U18 ehk kuni 18aastaste koondist esindamas. Foto: erakogu

Kuhu soovid treeneriametiga jõuda?
Praegu leian, et minus on küll ja veel, et mängida ja treenida võimalikult palju ja hästi. Usun, et väga hea treener on just see, kes ise on samuti väljakul palli taga ajanud ja teinud seda südamega. Hetkel on mul C-litsents ning võtan asja rahulikult. Osalen võimalikult paljudel täiendkoolitustel ja proovin tüdrukutes jalkapisikut aina kasvatada.

Eliisabet Pedak, grupp U13 tüdrukud

Miks valisid treeneriameti?
Treeneriameti mõte on mõnda aega olnud. Kuna mulle väga meeldib jalgpall, tahan võimalikult palju sellega seotud olla ning treeneriks hakkamine oli väga hea otsus.

Kuidas sa lastega läbi saad?
Kuna mul on kodus ka õdesid ja vendi, saan lastega hästi läbi. Mulle on alati väikesed lapsed meeldinud ning ma pühendan neile meeleldi aega ja tähelepanu.

Kuna annad trenne 10–12aastastele tüdrukutele, siis ilmselt tuleb ette ka naljakaid momente? Meenuta!
Naljakaid hetki on väikeste tüdrukutega alati, aga mis mulle kõige rohkem meeldib, on see, kui keegi teeb kogemata mingisuguse triki. Näiteks lükkab vastasel palli „hargi“ vahelt läbi või lööb lihtsalt palli ning see läheb täpselt ja ilusasti enda mängijale, nagu oleks teinud imelise söödu. See teeb lihtsalt tuju heaks ning näitab, et tüdrukutest saab kindlalt tulevikus asja!

Mis on treeneriameti juures raske? Kas on raske olla nii treener kui ka mängija?
Raske on, kui unustan ära, et olen treener, mitte mängija. Vahel jään mõtlema, kuidas tüdrukud ei oska nii lihtsaid asju. Aga siis tuleb endale meelde tuletada, et nad pole jalgpalli mänginud sama kaua kui mina. Ning mina kui treener pean neid õpetama.

Mis on tähtsaim sõnum, mida tüdrukutele oma trennidega edastada soovid?
Ma soovin, et tüdrukud teaksid, et kui trennis pingutad, siis mängus saavutad tulemusi. Ja nii on ka mujal elus – kui annad endast kõik, siis sul läheb hästi.

HANNA-LISA KUSLAP

Saku Korvpalliklubi noorte tegudest Eesti meistrivõistlustel

Korvpallihooajal on hakanud jooksma teine pool, eesolevad mängud muutuvad üha tähtsamaks. Noorte meistrivõistlustel selgitatakse paremusjärjestus U12, U14, U16 ja U18 vanuserühmades. Kuna me oleme veel noor klubi ja meie vanemad poisid on alles 15-16aastased, siis U18 sarjas me ei osale. Kõige nooremate poiste ehk U12 Eesti meistrivõistlustel mängime kõrgeimas divisjonis, kus hetkel hoiame viie võidu ja nelja kaotusega üle-eestiliselt kaheksandat

3x3 korvpallis saavutasid Saku 4.–5. klassi poisid kolmanda koha, 6.–7. klassi poisid tulid Harjumaa meistriks. Foto: Taavi Vilba

kohta. Poistel on veel palju mänge tulemas ning keeruline on ennustada, milline võib olla lõppkoht kevadel. Selles vanuses on oluline, et kõik mängijad piisavalt mänguaega ja kogemusi saavad.

U14 vanuserühmas osaleb 34 võistkonda üle Eesti, tiimid on jagatud kolme tugevusdivisjoni. I ja II divisjonis on mõlemas 8 võistkonda ning III astmel ülejäänud 18. Saku poisid mängivad II divisjonis, kus hetkel hoiame kuue võidu ja kahe kaotusega teist kohta. Eesmärk on selles liigas esimese nelja hulka jääda, see viiks meid Eesti meistrivõistlustel 12 parima hulka *play-off*desse, kus on võimalik pürgida medaliteni välja. Harjumaa meistrivõistlustel said poisid Keila järel hõbemedalid. 3x3 korvpallis võitsid aga hoopiski kuldmedalid – omakorda Keila ees.

Sarnaselt noorematega on ka U16 Eesti meistrivõistlustel kolm divisjoni. Klubi noored mängivad II divisjonis, kus hetkel hoitakse viie võidu ja kolme kaotusega kolmandat kohta. Eesmärk on samasugune kui noorematel ehk jõuda 12 hulka ja *play-off*desse. U16 võistkond võitis kaks aastat tagasi U14 sarjas Eestis 7. koha. Kahjuks või pigem isegi õnneks oleme selle ajaga jäänud ilma ühest liidrist Mait Petersonist, kes sõlmis 2016. aastal pika lepingu Bologna Virtuse, itaallaste tippklubiga. Harjumaa meistrivõistlustel said poisid 8-9. klasside vanuserühmas Keila järel hõbemedalid.

10. märtsil on võimalik näha U16 poiste mänge koduses Saku Spordikeskuses. Tulge meile kaasa elama!

Treener Märt Raami käe all harjutavad 2008.–2010. aasta poisid, kellele veel ametlikke Eesti meistrivõistlusi ei korraldata. Selle asemel mängitakse üle-eestilistes sõprusliigades ja osaletakse erinevatel turniiridel. Täpsemad tulemused ja statistika leiab Eesti korvpalliliidu kodulehelt Basket.ee.

TAAVI VILBA, treener

Saku valla tasuta eribuss vabariigi aastapäeva aktustele

22. veebruaril Kiisale

Saku Valla Maja	18.00
Tagasi	
Kiisa vaba aja keskus	21.00

23. veebruaril Sakku

Kajamaa Kool	16.15
Traani	16.19
Kirdalu	16.22
Kurtna	16.26
Kiisa vaba aja keskus	16.30
Nirgioru	16.37
Preeria	16.40
Saku Valla Maja	16.45
Tagasi	19.30
Kajamaa Kool	19.40
Traani	19.44
Kirdalu	19.47
Kurtna	19.51
Kiisa vaba aja keskus	19.55
Kiisa	19.58
Nirgioru	20.12

Laupäeval, 3. veebruaril, korraldatud Saku Suusapäeval osales 40 rõõmsat spordisõpra, enamik lapsed, aga oli ka täiskasvanuid. Kaasa elama olid tulnud ka lapsevanemad. Koos korraldustiimiga EELK Saku Toomase kogudusest oli suusapäeval kohal umbes 80 inimest.

Kõik osalejad said finišisse jõudes sponsori, Saku Õlletehase spordijoogi. Lisaks oli auhindu ka Saku Pizzakioskilt, Vembu-Tembumaalt ja Sportservice' ilt. Osavõtjad said tänu Saku vallale ja Saku Spordikeskusele pärast suusatamist tasuta ujuda.

MAGNE MØLSTER, foto: Kaili Tsernov